

Jūs 80 kapeikas? Neattēlosim nu lauku ļaudis pārāk vienkārši. Katru rītu kolhoza un sabiedriskais transports atved no Līvāniem desmitiem šoferu un traktoristu. Tie pieci kilometri līdz pilsētai jau nav nekāds liels gabals. Ne tik bieži nākas dzirdēt, ka no pilsētas uz lauku atved traktoristu (kolhoznieku nevis talcinieku). Nepārmelšim pilsētniecēm, ka viņas «nocēlušas» lauku puīšus vietējām daiļavām.

Mēs bijām dienā, kad partijas rajona aktīva sanāksmē par pusgada rezultātiem kolhoza komjauniešu sekretārs Aivars Smelcers sapņēja ceļojošo Sarkanā karogu «Labākā komjaunatnes pirmorganizācija». Pirmo reizi. Tomēr kopā visi nesaņāca, arī tik lielā un priecīgā dienā. Sezonas darbu laiks. Un priekšsēdētājs stingrs. Darba laikā nav ko aizrauties ar pasākumiem... Lai cik savādi, par priekšsēdētāja stingrību (to pieminēja daudzi jaunieši) runāja labvēlīgi, pat ar tādu kā lepnumu. Sak, mums tāds noteikts priekšnieks. Vai arī skolā mēs neslavējam skolotājus, kuri prot panākt klasē disciplīnu? Laikam laucinieki noilgojušies pēc vīriem ar stingru vārdu un pārliecību par pateiktā pareizību. Problēmu risināšana un apspriešana ir laba lieta, bet vienam jābūt, kas pasaka īsi un skaidri, lai citiem atliek darīt. Tā nu atkal sanāk, ka vispirms ir runa par priekšsēdētāju. Bet viņš ir pārāk nozīmīga «figūra» laukos, tāpēc pāris vārdos jāparaksturo. Tātad no priekšsēdētāja stingrības un prasīguma puīši nebēg, bet, gluži otrādi, dzīvodami Līvānos (kur ieprecējušies), brauc uz laukiem ar, kopt, sēt. Savukārt priekšsēdētājs nenodarbojas ar aicinājumiem, bet plāno un ceļ ciematu.

Apdzejotā un apjūsmotā. Arī to ļaužu, kas pār plecu atskatās atpakaļ, dušīgu soli projām sperdami. Pālicējiem jāceļ pasmagā Latgales velēna arī to jūsmotāju — bet projāmaizgājēju — vietā. Gan vieniem, gan otriem, gan trešajiem

vārpa» 47 komjauniešiem par citas puses labumiem nav jāstāsta. Kā iet citur, tas redzēts braucot, dzirdēts no kaimiņiem, pa televizoru, lai, rādīts. Sava novada grūtumos un vieglumā rit viņu dienas. Arī tur neko nepiestāstīsi klāt — paši zina un redz. Kolhoza lauki tādi paši kā citās saimniecībās. Taču laiku pa laikam te ražas ir lielākas. Kolhoza priekšsēdētājs Ļeņina ordeņa kavalieris Vladislavs Valters to izskaidro vienkārši — labi jākopj lauki, nedrīkst darbus iekavēt. Kas izaudzis, jānovāc līdz pēdējam graudam. Tā arī visa gudriba. Vai nu tikai tāpēc daudz puīšu kolhozā, ka te ražas augstas un par izstrādes dienu maksā 6 rub-

Aivars Smelcers.

Pēteris Bivšaks.

Nikolajs Jakovļevs.

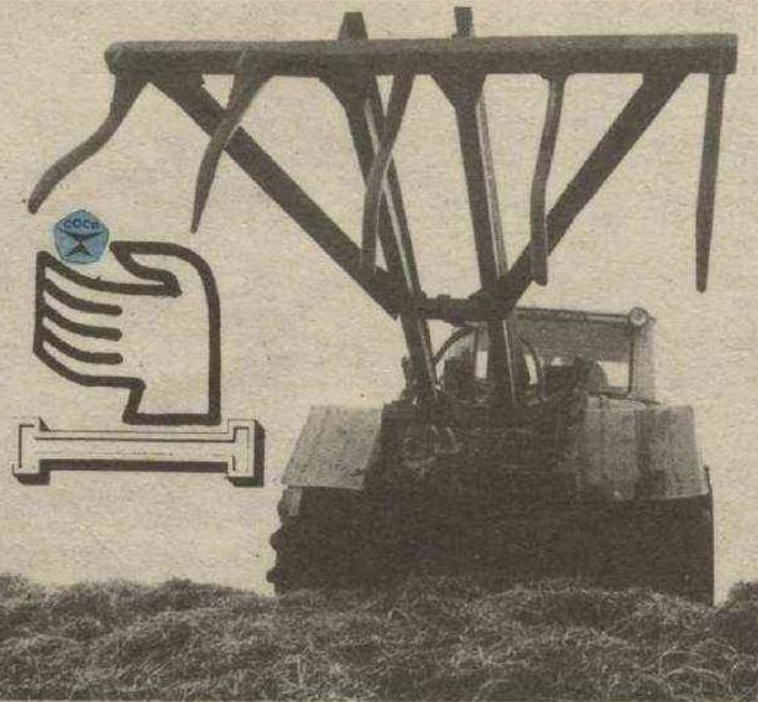
Evalds Zeps.

klubs, ēdnīca. Tad jau redzēs, ko tie puslīvānieši, puskolhoznieki darīs.

Kolhozs pērn strādāja ar 24 procentu rentabilitāti. Pēdējos trijos gados peļņa no 206,3 tūkstošiem rubļu pieaugusi līdz 408 tūkstošiem. Kam no tā labums? Protams, valstij, lauksaimniecībai, kolhozam vispār... Bet arī konkrētajam Jānim un Pēterim, kas reizēm raujas pa trim, jo citādi nevar, citādi nebūs kuplu druvu un skaisto Latgales tīrumu, par ko jūsmot garāmbraucējiem un projāmbraucējiem... Nauda kolhozam ir. Tikai skopas vecmeitas nezina, kam sakrātos rubļus atstāt, kamēr pienāk pēdējā stundiņa, un — skaties, naudu dabū kāds nejausais vai neviens (ja labi paslēpta). «Zelta vārpa» ir dēli, un mantojumu gan nauda, gan graudā, gan darāmajā ir, kam atstāt.

Pie skābsiena gatavošanas strādā komjauniešu un jauniešu brigāde. Pavisam septiņi cilvēki. Brigādiēris ir agronoms Aivars Cīvēs. Nevalīgs, steidzīgs. Ar labu prasmi prot izkārtot darbus un veikli nozūst, kad korespondenti nāk vaicāt trafareto: «Kā jums veicas ar darbiem...» Pērn «Zelta vārpa» jauniešu brigāde lopbarības sagatavošanā bija pirmā rajonā. ... Šogad

AUGSTU
KVALITĀTI
KATRĀ
DARBA
VIETĀ

PUIŠU LAIKI LATGALĒ

brigādes sastāvs mazliet izmainījies, jo dažiem beidzas komjauniešu vecums. Palīga nāk Lauksaimniecības akadēmijas studente Ina Dimante, vēl kāds jaunais klāt, taču brigādes pamatkodols pastāvēs. Un atkal vārpieši mēģina pakāpties līdzās labākajām jauniešu brigādēm rajonā. Jakovļevs aizgājis, bet dūšīgi strādā Teodors Baltmanis. Pašlaik viņš pieved skābsiena tvertnei zaļo masu. Viegli vīstošās zāles kravas cita pēc citas klājas bē-

šogad pirmo sezonu. Atnācis pēc dienesta atpakaļ dzimtajā kolhozā, brālis mācās Višķos, arī būs «Zelta vārpa» kadrs. Tevs ir kolhoza galvenais enerģētīks. Puišis no kartīgas laucinieku ģimenes. Kaut arī viens no tiem, kurš sievu sameklējis Līvānos. Vietējām meitenēm pielūdžu tāpat atliku likām. Mariannai Skrūzmanei tosestdien bija kāzas. Aivars Smelcers, savu «Starmeša» štāba priekšnieci uzteicot, vēl ceturdiņā Ziedu Mūzikas...

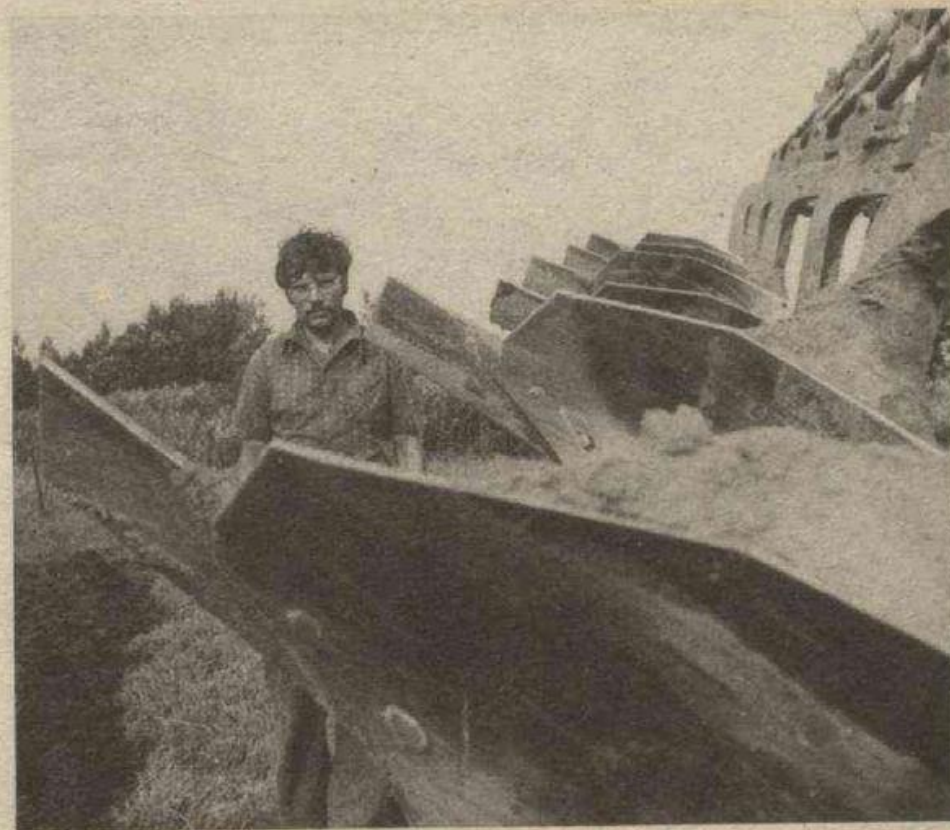
ko apprecējušies. Aivars saka — grūti uzreiz pierast pie jaunajiem uzvārdiem. Labi, ja meitenes apprecas ar vietējo puisi (kā Zinta un Līgita), tad vismaz nav no jauna jā-mācās uzvārds. Ak, meitenes, meitenes, kuras stāv pārpildītos pilsetas klubīņu stūros un cer, ka no četrdesmit (tāda apmēram ir meiteņu un zēnu attiecība, piemēram, Ogrē) tieši viņa būs tā istā, — brauciet uz laukiem! Pie pušiem, kuriem nav laika visās ballītēs izskraidīt, jūs meklējot, jo vasarās jāstrādā no astoņiem rītā līdz astoņiem vakarā. Tomēr vienmēr viņi pamana jaukas, strādīgas un mīlošas būtnes sev līdzās...

Brauc mašīna pēc mašīnas. Traktors blietē zāli. Tad bedri aplāj, nosedz, sāk jaunu. Kravas turpina nākt, līdz jaunā bedre pilna. Vienmuļi un nogurdinoši. Un samērā neinteresanti šoferiem: viens un tas pats ceļš, cik nu dabū ātrāk paskriet — labi, ja kilometru. Vairāk tāda mašīnas grozīšana vien iznāk. Karstumā nosviduši, savas mašīnas stūrē komjaunieši Nikolajs Jakovļevs, Ēvalds Zeps. Vienīgi Pēteris Bivšaks šodien brauc uz Rēzekni, tātad viņam interesantāks maršruts. Pārējie šoferi komjaunieši tepat pa kolhozu. — Ievērojāt, visiem jaunas mašīnas? — ar lepnumu saka Aivars Smelcers. Pats viņš ir šoferis, un kā visiem šīs profesijas ļaudīm, mašīna pats galvenais. — Kas ir, tas ir, sūdzēties nevaram. Kurš jaunais labi strādā, tam vadība dod labu mašīnu. Rajonā tikai pāris jauno traktoru K 700, mums viens. Atdeva jauniešiem Jānim Jakovļevam.

Ko vēl pateikt par komjauniešu un jauniešu brigādes darbu? Viņi strādā godīgi. Padara, kas tajā dienā paredzēts. Taču ne velti rajonā tieši vārpješiem pasniedza ka-

rogu. Darba rezultāti — tas viens «Tirais» komjaunatnes darbs — otra lieta. «Zelta vārpā» komjauniešiem ir organizācija tajā nozīmē, kādā vajadzētu būt katrā vietā. Pēc būtības un nevis pēc papīriem. Un nevienu reizi nedzirdēju, ka Aivars vai kāds gruporgs, vai cits komjaunietis būtu pieminējis biedru naudu... Tā ir tik saprotama lieta — precīzi jānomaksa. Kolhozā ir četras komjauniešu grupas. Pirmo vada Pēteris Bivšaks, viņa grupā ietilpst mehānizatori. Otrajā iecirknī sava grupa. Gruporgs ir darbnīcu vadītājs Arvīds Gedušs. Veterinārā feldšere Zinaida Mozga atnāca šurp pēc Bebreņu sovhoztehnikuma beigšanas, vada trešo grupu. Un ceturtajā apvienoti visi skolotāji. Septiņi. Grupas organizatore Sandra Maskalāne palīdz kolhoza jauniešiem sagatavoties politmācībām, skolotājas nāk talkā, kad jānoformē uzskatāmā aģitācija. Visas septiņas strādā Gaiņu astoņgadīgajā skolā. Ziemā katrai klasei ir savs kolhoza komjaunietis — šefs. Aivars pērn bija piektajai, tagad būs sestajai klasei. Viņš ir klāt katrā sapulcē, svētkos. Stāsta par ražošanu, stāsta par redzēto Bulgārijā, ceļojumos pa Padomju Savienību. Dalās pārdomās, kas radušās pēc Latvijas komjaunatnes kongresa, kura delegāts viņš bija. Pamazām viņš skolēnus ievada arī kolhoza darbu un problēmu ritmā.

Tagad ir ražas novākšanas laiks, un komjaunieši steidz izdot starmešus. Citu pēc cita. Palīdz visi, kas vien var palīdzēt. Kolhozā ir savs fotopulciņš. Izgatavojuši interesantus vimpelišus socialistiskās sacensības uzvarētājiem. Glietie (galvenais — tādi kā nevienam citam) vimpeliši nokļūst pie labākajiem jaunajiem šoferiem un kombainieriem, pie slaucējam un

un kantora darbiniecēm. Darba rezultātus var uzzināt kantori pie dispečeriem, tas vieglāk. Grūtāk savākt jaunus faktus (arī fotouzņēmumus) starmetīm. Arī te vārpješiem ir sava sistēma. Būtībā iesaistīti visi. Stāba priekšiece ir Turku ciemasekretāre Zinaida Māsāne. Viņa un Aivars — reizēm vēl kāds — brauc reidos. Taču tikpat labi noder informācija, kuru «pienes» klāt iecirkņu priekšnieki.

Komjaunatnes sekretāram problēmu pietiek un strādāt nav viegli. Tāpēc mazliet par Aivaru Smelceru.

Viņš ir kārtīgs šoferis — tas pirmkārt. Kolhoza jauniešu dvēse-

tas nav viens no pamatnoteikumiem, kā jauniešus piesaistīt dzīvē laukos? Ar dzīvespriecīgu un možu atmosfēru. Ar to aizrautību, kas raksturīga vienīgi komjaunatnei. Profesijas un dzīvesvietas izvēle reizēm tam ir liela nozīme. To neievērojot, var būt dziļas sekas. Vai tā jau nav noticis ar slaucējas amatu? Piemaksāts, atmaksāts un pārmaksāts darbs, bet jaunieši neiet uz fermu, un viss.

Labi, ka ir tik daudz krietnu puīšu Latgales pusē. Tāds jau tagad laikmets — tehnika izsaka daudz. Bet ne visu. Tomēr — ne visu.

Šīs piecgades kontrolskaitļi par redz, ka «Zelta vārpā» ekonomiskā attīstās vienmērīgi un dinamiski, ka attīstības tempi nesamazināsies. Kā būs ar pušiem un meitām? Risiniet, komjaunieši, šos jautājumus...

VITA PETERSONE

Ojāra Martinsona fotoattēli

Zinaida Māsāne

Līgita Blosaka

Jānis Jakovļevs

Teodors Baltmanis

le — otrkārt. Abi šie apgalvojumi «nodrāzti», kaut arī pilnīgi patiesi. Vēl Aivars ir tas neatlaidīgais urdītājs, iekustinātājs. Reizēm — visa izdarītājs. Aizņemts ar saviem sekretāra pienākumiem augu gadu. Sarūgtināts, ja ko dara, bet beigās citiem tas ir vienalga. Viņš grib, lai visi būtu kopā un kaut ko darītu. Pats piedalās dramatiskajā kolektīvā, daudz ceļo. Ir rajona komjaunatnes komitejas biroja loceklis. Viņš nes lielu nastu, un, to redzēdams, dažs labs laipni arī savējo uzkrāj viņam uz pleciem. Ja tiek, lai tiek. Aivars ir autoritāte. Viņa nopelns vispirms ir saņemtais karogs. Komjauniešu sekretārs — tas ir cilvēks ar talantu. Aivars ir talantīgs komjauniešu sekretārs. Viens no tiem, kuru dēļ komjaunatnes darbu Preiļu rajonā vērtē augstu. Ne velti «Zvaigžņu stafete» noslēdzās tieši šeit, un rajona komjaunieši «Komjauniešu trieciendarbu stafeti» saņēma VLKJS 19. kongresa priekšvakarā. Pašlaik visa rajona komjaunieši tikpat nopietni gatavojas PSRS 60. gadadienas sagaidīšanai ar labiem rādītājiem darbā un sabiedriskajos pasākumos.

Daudz ir labu strādātāju «Zelta vārpā», kaut arī atzīmējamu izcil-

